

A necesidade dun novo modelo de competencias

As persoas docentes deben adquirir e desenvolver ao longo da súa carreira novas competencias no marco da formación inicial e continua que lles permitan actualizar a súa práctica profesional para a mellora permanente e o éxito educativo.

O contexto actual, dende unha perspectiva histórico-política, sanitaria e globalmente social fai patente novos desafíos educativos e implican unha modificación nas condicións de traballo da persoa docente. Así, e tendo en conta as recomendacións e análises da UE, OCDE e os ODS da Axenda 2030, faise necesario abordar unha revisión en profundidade dos modelos actuais de formación e innovación establecendo un marco común e claro para o desenvolvemento profesional do docente, actualizado e adaptado ao novo contexto educativo.

Obxectivos

- » Mellorar a **calidade** da educación
- » Axudar as persoas docentes a desenvolver **habilidades profesionais clave**
- » Fomentar a **profesionalización** da docencia
- » Establecer **estándares de calidade** claros para a formación e o desempeño
- » Mellorar a **colaboración** e o **intercambio** de coñecementos
- » Poñer en valor a figura da **persoa docente**

Estrutura

3 ÁREAS

- » Pedagógica
- » Profesional
- » Social

7 COMPETENCIA PROFESIONAL DOCENTE

ÁREA PEDAGÓGICA

- » **Competencia didáctico-metodolóxica**
- » **Competencia comunicativa**
- » **Competencia dixital**

ÁREA PROFESIONAL

- » **Competencia en desenvolvemento profesional**
- » **Competencia en organización escolar e colaboración**

ÁREA SOCIAL

- » **Competencia en saúde, seguridade e benestar**
- » **Competencia inclusiva, social e cidadá**

42 DESCRITORES COMPETENCIAIS

Niveis de concreción maior de cada unha das competencias que amosan facetas concretas do desenvolvemento destas.

3 NIVEIS

- » **Básico**
- » **Intermedio**
- » **Avanzado**

Para cada un dos descritores nos que se organizan todos os indicadores.

O Modelo

ÁREA PEDAGÓXICA

A área competencial pedagóxica abarca unha serie de **actitudes, habilidades e coñecementos que son esenciais para a práctica docente diaria da aula**. Trátase de pór en acción de maneira conxunta tres competencias centrais e complementarias para asegurármonos de levar a cabo un proceso de ensino-aprendizaxe significativo.

Competencia
didáctico-
metodolóxica

Capacidade de xestionar o coñecemento para elaborar e secuenciar a programación, deseñando situacións de aprendizaxe co alumnado nas que se implementen metodoloxías e didácticas inclusivas e axeitadas ao contexto, e se empreguen diversos recursos materiais, espaciais e temporais. O docente debe ser quen de actuar de guía e acompañamento no proceso educativo e de avaliación favorecendo a igualdade de oportunidades de todo o alumnado, asesorando no ámbito da acción titorial, académica e profesional e potenciando unha aprendizaxe cada vez máis autónoma.

DESCRITOR COMPETENCIAL

NIVEL

1. Xestión do coñecemento

Xestionar o coñecemento para facilitar a aprendizaxe.

Básico:

Coñece a súa materia, ámbito ou disciplina así como os principios básicos de aprendizaxe e diferentes metodoloxías.

Medio:

Deseña e implementa na aula situacións de aprendizaxe adecuadas ao currículo.

Avanzado:

Deseña e aplica na aula novas situacións de aprendizaxe adecuándoas á diversidade do alumnado.

2. Secuenciación e planificación

Planificar os procesos de aprendizaxe cun enfoque competencial e secuenciar estes mesmos en función do contexto curricular.

Básico:

Coñece os elementos básicos do currículo e deseña unha programación.

Medio:

Aplica na aula a programación deseñada gardando as evidencias de desenvolvemento e resultados.

Avanzado:

Avalía a programación e fai propostas de mellora recollidas na memoria final de curso e nos informes trimestrais de ciclo, nivel e/ou departamento.

DESCRITOR COMPETENCIAL

NIVEL

3. Espazos, recursos e materiais de aprendizaxe

Xestionar os espazos, recursos e materiais en función das necesidades metodolóxicas e da motivación do alumnado, creando ambientes que favorezan unha aprendizaxe autónoma e potenciando a dimensión estética do proceso de ensino-aprendizaxe.

Básico:

Identifica a relación entre as diferentes metodoloxías e a selección de recursos (espazos e materiais) físicos e virtuais.

Medio:

Utiliza recursos (espazos e materiais) físicos e virtuais de xeito que propicia a implantación de metodoloxías activas xeradoras de benestar emocional.

Avanzado:

Avalía a influencia da organización dos recursos (espazos e materiais) físicos e virtuais na motivación e aprendizaxe.

4. Acompañamento e avaliación

Acompañar o alumnado ao longo da súa aprendizaxe e realizar un seguimento dos seus progresos utilizando unha avaliación formativa e formadora.

Básico:

Identifica e aplica estratexias e instrumentos básicos de avaliación competencial.

Medio:

Acompaña e guía o alumnado utilizando estratexias de avaliación formativa.

Avanzado:

Lidera procesos de implantación de novos instrumentos de avaliación competencial.

5. Didácticas e metodoloxías

Desenvolver estratexias didácticas e metodolóxicas que propicien unha aprendizaxe competencial.

Básico:

Cofrece distintas propostas didácticas e metodolóxicas, identificando e diferenciando as características de cada unha delas.

Medio:

Analiza as posibilidades de diferentes didácticas e metodoloxías para aplicar na aula as que mellor se adaptan ás situacións de aprendizaxe que pretende crear.

Avanzado:

Incorpora a retroacción procedente da análise sobre o funcionamento das didácticas e metodoloxías empregadas, e os resultados acadados, para afondar nas experiencias positivas e reformular as que non acadaron os resultados esperados.

6. Acción tutorial e orientación pedagóxica, académica e profesional

Acompañar persoal e académicamente o alumnado ao longo do proceso de formación, facilitándolle orientacións para mellorar o seu rendemento académico, desenvolver as súas capacidades, integrarse socialmente e canalizar a súa vocación.

Básico:

Cofrece o contexto psicosocial, emocional e curricular no que se atopa o alumnado, así como os principios básicos e as funcións da tutoría e a orientación nas diferentes etapas educativas.

Medio:

Acompaña o seu alumnado proporcionándolle apoio académico, exercendo como guía no seu proceso de formación e integración social e deseñando mecanismos de reforzo ante as dificultades académicas atopadas, así como de mellora da convivencia escolar.

Avanzado:

Establece canles permanentes de colaboración entre o equipo docente, a tutoría e o departamento de orientación para atender as necesidades persoais, académicas e sociais do alumnado, tanto a nivel individual como grupal.

Competencia comunicativa

Capacidade de interactuar de maneira efectiva e contextualizada, empregando a lingua como estratexia de aprendizaxe e comunicación, respectando os códigos e utilizando diferentes canles, tanto no marco estrito dos procesos de ensino-aprendizaxe como no resto das relacións dentro da comunidade educativa.

DESCRITOR COMPETENCIAL

NIVEL

1. Comunicación verbal

Interactuar de modo oral ou escrito, cunha ou máis persoas para transmitir mensaxes de xeito organizado e comprender as que recibimos, axustando todo o proceso ao contido, aos interlocutores e ás diferentes canles dispoñibles.

Básico:

Comunica con corrección, dándolle voz ao alumnado e acompañando e facilitando as interaccións.

Medio:

Adapta a comunicación en función do contexto e as persoas destinatarias, exercitando a escoita activa e implementando estratexias de andamiaxe.

Avanzado:

Promove activamente a interacción verbal a través de distintas estratexias, canles e rexistros, adaptándose ao contexto e aos interlocutores.

2. Comunicación non verbal

Planificar os procesos de aprendizaxe cun enfoque competencial e secuenciar estes mesmos en función do contexto curricular.

Básico:

Comunícase a través da linguaxe non verbal, para promover o acompañamento do alumnado e fomentar a súa capacidade de interactuar.

Medio:

Emprega estratexias e recursos de linguaxe non verbal para ampliar e clarificar significados e para favorecer a comprensión tanto do alumnado en xeral como daquel con especiais dificultades.

Avanzado:

Promove activamente a interacción non verbal a través de distintas estratexias, canles e rexistros, adaptándose ao contexto e aos interlocutores.

3. Mediación lingüística. Recursos e estratexias de apoio

Actuar como intermediarios entre dúas ou máis persoas coa finalidade de facilitar a comunicación cando existan atrancos lingüísticos ou culturais que a impidan ou distorzan.

Básico:

Apoia a interacción transmitindo a información principal, recoñecendo dificultades e pedindo explicacións con mensaxes breves e sinxelas sobre temas cotiáns.

Medio:

Emprega estratexias colaborativas para mellorar a comunicación entre o alumnado, integrando perspectivas diferentes e aproveitando e desenvolvendo ideas doutras persoas en textos longos e con frases complexas.

Avanzado:

Promove formas de comunicación entre o alumnado en contextos interculturais, utilizando diversas estratexias comunicativas, mediando de xeito efectivo e preciso dende diferentes roles, guiando as discusións, xestionando a ambigüidade e prevendo malentendidos tendo en conta distintos matices e valores.

DESCRITOR COMPETENCIAL	NIVEL
------------------------	-------

4. Sentido estético, dramático e capacidade de emocionar

Manter a atención e transmitirille emoción ao alumnado para xerar aprendizaxes significativas facendo uso dos recursos didácticos e do contexto.

Básico:

Comunicase empregando diferentes linguaxes para favorecer o proceso de ensino-aprendizaxe. Organiza os elementos visuais, e presenta a información dun xeito atractivo e con sentido estético.

Medio:

Emprega diferentes rexistros e técnicas comunicativas que xeren intriga, humor, sorpresa e que introduzan o alumno nos procesos de ensino-aprendizaxe. Incorpora elementos de contido e/ou físicos que promovan o sentido estético e a capacidade de emocionar.

Avanzado:

Domina o uso de diferentes linguaxes para comunicarse facilitando o proceso de ensino-aprendizaxe, mantendo a atención e motivación do alumnado e promove o uso de diferentes linguaxes. Domina o uso de diversos códigos para comunicarse, facilitando o proceso de ensino-aprendizaxe, mantendo a atención e motivación do alumnado e promovendo nel o uso de diferentes linguaxes. Emprega os elementos visuais dos documentos didácticos utilizados, de xeito que facilita a aprendizaxe do alumnado.

5. Linguas maternas e estranxeiras

Empregar a linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita, de representación, interpretación e comprensión da realidade e de intercambio de coñecementos, ideas, pensamentos e emocións, non só nas linguas maternas (galego e castelán), senón tamén en linguas estranxeiras curriculares.

Básico:

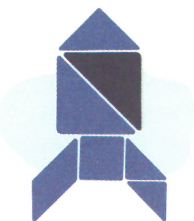
É capaz de codificar e decodificar mensaxes (na lingua propia ou estranxeira) empregando unha variedade de técnicas comunicativas verbais e non verbais.

Medio:

Domina as estratexias de andamiaxe e translingüismo, ligando cognición, lingua e contido para facilitar o proceso educativo.

Avanzado:

Aproveita a bagaxe lingüística da aula (e do centro) e a súa realidade sociocultural e familiar para crear situacións comunicativas nas que o alumnado aplique o seu coñecemento lingüístico e as súas habilidades interculturais para aprender, interactuar e convivir nun contexto multilingüe e multicultural global.

Competencia dixital

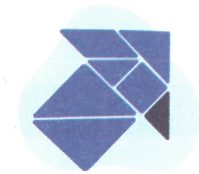
A CDD refírese ao **conxunto de capacidades, habilidades e destrezas que unha persoa docente debe poñer en xogo para o ensino con soporte dixital ou mediado por tecnoloxía.**

Esta competencia foi desenvolvida pola Conferencia Sectorial de Educación e publicada na Resolución do 04.05.2022, nun modelo artellado arredor de 6 áreas competenciais, que se subdividen en 23 competencias con 6 niveis de desempeño respectivamente, cos seus correspondentes indicadores de logro. As áreas competenciais recollidas na CDD equivalen aos descritores competenciais deste noso modelo de competencias profesionais docentes e son graduados igualmente en niveis a partir dunha especificación maior dos trazos máis relevantes de cada descritor.

ÁREA COMPETENCIAL	DESCRITOR COMPETENCIAL	NIVELES E INDICADORES DE LOGRO
1. Compromiso profesional	1. Comunicación organizativa	Nivel A (A1 e A2) É a etapa correspondente ao acceso, por unha banda á profesión docente e pola outra, ao emprego das tecnoloxías dixitais no desenvolvemento docente.
	2. Participación, colaboración e coordinación profesional	
	3. Práctica reflexiva	
	4. Desenvolvemento profesional dixital continuo	
	5. Protección de datos persoais, privacidade, seguridade e benestar dixital	
2. Recursos dixitais	1. Busca e selección de contidos dixitais	Nivel B (B1 e B2) É a etapa de adquisición da experiencia a través da aplicación dos coñecementos, procedementos e actitudes sobre o uso de tecnoloxías dixitais (TD) na práctica docente de xeito autónomo.
	2. Creación e modificación de contidos dixitais	
	3. Protección, xestión e compartillamento de contidos dixitais	
3. Ensino e aprendizaxe	1. Ensino	Nivel C (C1 e C2) É a etapa da innovación baseada na avaliación e a investigación para o desenvolvemento de novas prácticas. Amplíase a perspectiva para elaborar análises, valoracións e propostas que afectan a todo o centro ou a toda a profesión ou ao ámbito educativo en xeral. Adquirese un rol referente.
	2. Orientación e apoio na aprendizaxe	
	3. Aprendizaxe entre iguais	
	4. Aprendizaxe autorregulada	
4. Avaliación	1. Estratexias de avaliación	
	2. Analíticas e evidencias de aprendizaxe	
	3. Retroacción e toma de decisións	
5. Capacitación do alumnado	1. Accesibilidade e inclusión	
	2. Atención ás diferenzas persoais na aprendizaxe	
	3. Compromiso activo do alumnado coa súa propia aprendizaxe	
6. Desenvolvemento da competencia dixital do alumnado	1. Alfabetización mediática e no tratamento da información e dos datos	
	2. Comunicación, colaboración e cidadanía dixital	
	3. Creación de contidos dixitais	
	4. Uso responsable e benestar dixital	
	5. Resolución de problemas	

ÁREA PROFESIONAL

A área competencial profesional abarca unha serie de **actitudes, habilidades e coñecementos que parten do autoexame e da reflexión** sobre a maneira en que se efectúa o labor educativo para trazar itinerarios de mellora a nivel persoal e institucional co fin de converterse en mellores docentes e en motores de cambio social. Refírese ás capacidades relacionadas co desenvolvemento profesional individual e colectivo e conduce á transformación e mellora non só do/da docente senón do centro educativo e da sociedade en xeral.

Competencia en desenvolvemento profesional

Capacidade de levar a cabo un proceso transformativo, a nivel individual e colectivo, dirixido á mellora da actuación docente e das condicións de traballo no contexto dun centro educativo entendido como motor e unidade do cambio educativo e social. Implica un enfoque práctico e crítico do ensino, a aplicación da investigación exploratoria e explicativa a accións de innovación educativa e a formación continua do colectivo docente.

DESCRITOR COMPETENCIAL	NIVEL
1. Motivación Mellorar o rendemento e compromiso profesional a través de factores intrínsecos, como o desexo de superación, de aprender e de atinxir un desempeño profesional óptimo, ou extrínsecos, como o recoñecemento social e o avance na carreira docente.	Básico: Identifica os principais axentes precursores da motivación e distingue entre factores intrínsecos e extrínsecos, procurando orientación e apoio para a súa axeitada xestión.
	Medio: Xestiona con autonomía factores motivacionais intrínsecos e extrínsecos atinxindo un mellor rendemento profesional.
2. Reflexión analítica sobre a práctica docente e xestión da crítica e da retroacción Avaliar o desempeño profesional de xeito autónomo, detectando fraquezas, riscos e oportunidades de mellora, tomando conciencia das propias limitacións e coñecementos e integrando construtivamente a crítica fundamentada e a retroacción recibida sobre diferentes aspectos da práctica docente para o crecemento persoal e laboral.	Avanzado: Optimiza o seu desempeño profesional a través dun manexo eficaz do seu nivel de motivación e proporciona apoio e orientación aos demais exercendo un liderado motivacional no seu centro escolar e/ou noutras institucións educativas.
	Básico: Require apoio e orientación para reflexionar sobre a súa práctica profesional e xestionar a retroacción recibida.
	Medio: Aplica a práctica reflexiva e a retroacción recibida de xeito sistemático á mellora do seu desempeño profesional.
	Avanzado: Asesora e orienta a outros/as na práctica da reflexión docente e lidera os procesos de elaboración de retroacción.

DESCRITOR COMPETENCIAL	NIVEL
------------------------	-------

3. Investigación educativa e innovación

Deseñar e realizar investigacións sobre temas relevantes na práctica educativa, xustificando a súa pertinencia, formulando obxectivos claros e alcanzables, aplicando a metodoloxía máis axeitada e establecendo mecanismos para a avaliación e validación dos resultados co fin de implementar, de xeito sistemático e planificado, prácticas transformadoras orientadas á mellora dos procesos de ensino e aprendizaxe.

Básico:

Identifica temas relevantes na práctica educativa sobre os que se poden realizar investigacións, nas que participa con supervisión e apoio, e coñece os pasos do deseño dun proxecto investigador.

Medio:

Participa activamente en procesos de investigación e innovación educativas.

Avanzado:

Propón e dirixe investigacións educativas e diseña e supervisa accións innovadoras e transformadoras.

4. Planificación e xestión do desenvolvemento profesional

Aplicar a diagnose de necesidades formativas á planificación de accións relacionadas co desenvolvemento profesional, establecendo unha temporización de obxectivos viable e compatible coas obrigas laborais e localizando e facendo un uso eficaz dos recursos necesarios.

Básico:

Diagnostica as súas necesidades formativas de xeito tutelado e define obxectivos básicos para o seu desenvolvemento profesional.

Medio:

Diagnostica e revisa as súas necesidades formativas de xeito autónomo e programa obxectivos a curto, medio e longo prazo para o seu desenvolvemento profesional.

Avanzado:

Encóntrase nun nivel de desenvolvemento profesional óptimo, actualizando o seu coñecemento e aptitudes de xeito constante e exercendo un liderado referencial na tutela de docentes en formación.

Competencia en organización e administración escolar

Capacidade de **desenvolver funcións relacionadas coa organización e xestión do centro**, a interpretación do contexto de traballo e a aplicación de plans e programas. Refírese así mesmo á capacidade de integrarse e colaborar de forma activa na consecución de obxectivos comúns con outras persoas, departamentos/niveis e organizacións.

DESCRITOR COMPETENCIAL	NIVEL
------------------------	-------

1. Coñecemento da normativa actualizada

Manexar, interpretar e aplicar a normativa vixente, así como os sistemas e recursos de consulta previstos pola administración.

Básico:

Coñece a norma vixente, aplicándoa no seu labor docente e transasándoa a todas as terceiras persoas involucradas no proceso.

Medio:

Coñece e aplica a normativa vixente de xeito rigoroso, adaptándoa ao seu contexto e ao seu centro.

Avanzado:

Coordina e avalía os procesos normativos implicándose nos órganos colexiados.

DESCRITOR COMPETENCIAL	NIVEL
<p>2. Xestión de centro e calidade</p> <p>Administrar a documentación, procesos e recursos do centro, así como a aplicación da normativa de calidade segundo as necesidades e intereses dos colectivos destinatarios.</p>	<p>Básico: Manexa con rigor os procesos, recursos e documentación do centro.</p> <hr/> <p>Medio: Xestiona baixo os estándares de calidade os procesos, recursos e documentación do centro.</p> <hr/> <p>Avanzado: Coordina e avalía os procesos, recursos e documentación do centro.</p>
<p>3. Deseño, coordinación e execución de propostas</p> <p>Elaborar, implementar e avaliar accións, programas e proxectos que contribúan á mellora dos procesos educativos.</p>	<p>Básico: Coñece os programas ofertados polas diversas administracións, identifica as súas necesidades formativas a este respecto e participa nas propostas co acompañamento de colegas especialistas.</p> <hr/> <p>Medio: Participa, colabora e achega propostas de mellora nos proxectos e iniciativas do centro.</p> <hr/> <p>Avanzado: Lidera e coordina o deseño e desenvolvemento de programas e proxectos, formando outras persoas docentes nesta materia.</p>
<p>4. Traballo en equipo</p> <p>Participar activamente no desenvolvemento común de proxectos, aplicando técnicas de traballo grupal como a negociación, solución de problemas e liderado.</p>	<p>Básico: Comprende e aplica estratexias colaborativas no traballo co seu equipo, sendo consciente da súa importancia dentro e fóra da aula.</p> <hr/> <p>Medio: Desenvolve proxectos transversais de aula en colaboración co equipo docente e anima outros colegas a integrarse neles.</p> <hr/> <p>Avanzado: Propón, coordina e lidera proxectos e programas colaborativos e de innovación, no centro e/ou na comunidade, de alcance nacional e internacional.</p>
<p>5. Liderado distribuído</p> <p>Adquirir habilidades para influír, organizar e motivar a un grupo de persoas conseguindo que todas traballen con entusiasmo cara ao logro das metas e obxectivos marcados.</p>	<p>Básico: Intégrase en grupos de traballo favorecendo a atmosfera de cooperación, superando dificultades, cumprindo obxectivos e sendo consciente das fortalezas dos membros do equipo e así como aprendendo deles.</p> <hr/> <p>Medio: Organiza equipos de traballo nos que acorda roles e responsabilidades, delegando e optimizando os resultados.</p> <hr/> <p>Avanzado: Lidera, dirixe e coordina equipos de traballo na comunidade educativa en proxectos innovadores a nivel local e global, anticipando as necesidades do sistema e propondo solucións replicables.</p>

ÁREA SOCIAL

A área competencial social abarca unha serie de **actitudes, habilidades e coñecementos que permiten que o persoal docente cree ambientes saudables, seguros e sostibles ecoloxicamente**, por unha banda, e **construtivos, respectuosos e interculturais** por outra, favorecendo así a convivencia e a inclusión. Desenvolve as capacidades relacionadas coa promoción de hábitos conducentes á boa saúde física e mental e con actuacións que favorezan a convivencia positiva, coa prevención e resolución de conflitos e coa inclusión.

Competencia en saúde, seguridade e benestar

Capacidade de **contribuír activamente á creación de ambientes saudables, seguros e compatibles co desenvolvemento sostible**, a través da prevención e detección temperá de situacións de risco, da implementación de solucións acordadas e segundo a normativa vixente e da promoción de hábitos saudables a nivel físico e mental.

DESCRITOR COMPETENCIAL

NIVEL

1. Xestión e promoción do benestar e desenvolvemento emocional

Promover actitudes cara á saúde mental, ás diferenzas individuais, á personalidade e á expresión de emocións que fomenten a inclusión e un bo clima escolar. Desenvolver competencias e habilidades para a vida que promovan a autonomía, o autoconhecimento e a prevención de condutas violentas ou discriminatorias. Transmitir coñecementos sobre saúde psicosocial adaptados á idade e ao nivel de madurez de cada alumno ou alumna.

Básico:

Adquire e transmite coñecementos sobre a saúde psicosocial e propugna actitudes axeitadas para o desenvolvemento emocional, promovendo, con orientación e apoio por parte de profesorado con experiencia e especialistas na materia, un clima escolar inclusivo e respectuoso.

Medio:

Promove activamente un clima escolar axeitado para un correcto desenvolvemento emocional e de protección da saúde mental, traballando na autonomía emocional do alumnado e aplicando medidas preventivas de situacións de discriminación ou violencia.

Avanzado:

Deseña accións destinadas a mellorar o clima escolar no tocante á saúde mental, define e implementa medidas de prevención de situacións de risco e apoia, orienta e forma o profesorado do centro en materia de saúde e desenvolvemento emocional.

DESCRITOR COMPETENCIAL

NIVEL

2. Xestión (e promoción) do benestar e desenvolvemento físico

Facilitar, a través da innovación educativa, a investigación e a aplicación de metodoloxías axeitadas, que o conxunto da comunidade educativa se implique e adopte un estilo de vida saudable baseado na calidade nutricional da dieta, na práctica da actividade física, na redución de condutas sedentarias e na prevención das dependencias e do consumo de substancias que xeran adición.

Básico:

Adquire e transmite coñecementos sobre a saúde física e propugna actitudes axeitadas para o desenvolvemento físico integral do alumnado, promovendo, con orientación e apoio por parte de profesorado con experiencia e especialistas na materia, a implantación dun estilo de vida saudable na escola.

Medio:

Promove activamente un clima escolar axeitado para un correcto desenvolvemento físico e protector integral da saúde, traballando na autonomía do alumnado relativa ao coidado do seu corpo e aplicando medidas preventivas de condutas sedentarias e adicións.

Avanzado:

Deseña accións destinadas a promover un estilo de vida saudable na escola, define e implementa medidas de prevención de situacións de risco sanitario, e orienta e forma o profesorado do centro en materia de saúde e desenvolvemento físico integral.

3. Xestión (e promoción) da conservación e protección medioambientais

Fomentar o pensamento crítico e innovador para promover a transformación e a construción de centros educativos sostibles, cultivando no alumnado aptitudes encamiñadas a resolver problemas ambientais de xeito individual ou colectivo e impulsando o contacto e respecto pola natureza a través do deseño de prácticas educativas que promovan o desenvolvemento sostible e a mitigación dos efectos do cambio climático nos centros educativos.

Básico:

Adquire e transmite coñecementos sobre a ecoloxía e o medio ambiente promovendo, con orientación e apoio por parte de profesorado con experiencia e especialistas na materia, un clima escolar respectuoso e de loita activa contra os efectos do cambio climático.

Medio:

Promove activamente un clima escolar de respecto e protección do medio ambiente, traballando na autonomía do alumnado e na creación de estruturas colaborativas e aplicando medidas preventivas de situacións de deterioración ambiental.

Avanzado:

Deseña accións destinadas a mellorar o clima escolar no tocante á protección e o respecto ao medio ambiente. Define e implementa medidas de prevención de situacións lesivas e crea estruturas cooperativas dentro da comunidade escolar, orientando e formando o profesorado do centro en materia de desenvolvemento sostible.

4. Detección e xestión de situacións de risco

Mellorar a atención ao alumnado ante situacións de risco e/ou sospeita de maltrato, acoso ou calquera outra situación que supoña un menoscabo da convivencia e da saúde mental e física, combinando procesos de detección temperá como a notificación, derivación, actuación e coordinación intra e interinstitucional.

Básico:

Adquire e transmite coñecementos sobre situacións de risco promovendo, con orientación e apoio por parte de profesorado con experiencia e especialistas na materia, unha contorna escolar segura.

Medio:

Promove activamente unha contorna escolar segura e exenta de calquera forma de violencia física ou verbal, traballando na autoprotección do alumnado e na creación de estruturas colaborativas intra e interinstitucionais e aplicando medidas preventivas de situacións de risco.

Avanzado:

Deseña accións destinadas a crear unha contorna escolar segura e exenta de calquera forma de violencia física ou verbal. Define e implementa medidas de prevención de situacións de risco e crea estruturas cooperativas dentro e fóra da comunidade escolar, orientando e formando o profesorado do centro en materia de prevención e detección temperá de riscos.

Competencia inclusiva, social e cidadá

Capacidade para **promover un clima de convivencia positiva** no que se considera a **diversidade** como un activo de aprendizaxe, se desenvolve a **conciencia intercultural** e internacional e se atende a prevención e **resolución de conflitos**, fomentando a xustiza social e o respecto.

DESCRITOR COMPETENCIAL

NIVEL

1. Convivencia, mediación e resolución de conflitos

Comprender e guiar na resolución pacífica de conflitos así como na prevención destes para unha convivencia positiva. Favorecer ambientes nos que prime a escoita activa, o diálogo e o respecto.

Básico:

Recoñece a importancia das medidas para a mellora da convivencia, comprendéndoas na súa base e aplicándoas con axuda na aula.

Medio:

Selecciona e aplica de xeito autónomo estratexias acadaídas para unha convivencia positiva na aula.

Avanzado:

Coordina e xestiona a implementación de medidas en prol da convivencia no centro e na comunidade educativa.

2. Inclusión, igualdade e atención á diversidade

Potenciar as capacidades de todo o alumnado, atendendo as súas necesidades, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións, intereses e situacións socio-culturais. Favorecer o desenvolvemento integral do alumnado a partir da construción da propia identidade de xénero e as súas relacións afectivas, dende unha óptica baseada na igualdade e aceptación das diversidades.

Básico:

Recoñece a relevancia e necesidade da orientación e da atención á diversidade, á normativa que as regula e aplícaa tuteladamente na súa aula.

Medio:

Desenvolve as tarefas precisas en prol da inclusión e igualdade, adaptadas ás necesidades da súa aula e en colaboración co equipo de orientación.

Avanzado:

Lidera o desenvolvemento de estratexias metodolóxicas coordinadas a favor da inclusión e da igualdade na comunidade educativa.

3. Xustiza social e valores

Fomentar na comunidade educativa a responsabilidade individual e compartida así como o compromiso coa xustiza social. Potenciar e afianzar unha forma de ser e comportarse baseada no respecto aos demais no seo da comunidade educativa e na contorna.

Básico:

Recoñece a importancia da igualdade social e implementa na aula medidas básicas en prol da equidade de xeito tutelado.

Medio:

Implementa estratexias propias e alleas de xeito autónomo para o reforzo da equidade social e a prevención do abandono.

Avanzado:

Coordina e promove estratexias metodolóxicas no seu centro e na comunidade educativa en beneficio dunha escola para todas e todos.

DESCRITOR COMPETENCIAL

NIVEL

4. Conciencia e expresión cultural

Coñecer, comprender, apreciar e valorar con espírito crítico, cunha actitude aberta e respectuosa, as diferentes manifestacións culturais e artísticas. Utilizar estas últimas como fonte de enriquecemento e gozo persoal, considerándoas parte da riqueza e patrimonio dos pobos.

Básico:

Recoñece a diversidade cultural en todos os seus ámbitos e momentos temporais aproveitándoa como recurso educativo.

Medio:

Utiliza diferentes estratexias metodolóxicas para a sensibilización do alumnado ante a diversidade cultural como fonte de riqueza.

Avanzado:

Desenvolve proxectos culturais e interculturais no centro e na comunidade educativa.

5. Internacionalización

Coñecer, promover e activar os mecanismos de internacionalización do centro, participando deles, creando sinerxías, achegando propostas e implementando resultados para a mellora do ensino e da propia formación docente.

Básico:

Coñece os mecanismos de internacionalización do centro educativo e identifica, tanto as súas necesidades formativas para a súa correcta implementación, coma os beneficios que esta reporta ao centro.

Medio:

Promove a activa internacionalización do centro mediante a súa participación nos equipos de internacionalización, a creación de sinerxías con centros estranxeiros e a implementación de resultados.

Avanzado:

Lidera o equipo de internacionalización do seu centro, exercendo a coordinación dos proxectos concedidos, promovendo a súa difusión e fomentando a formación docente.

6. Educación para o desenvolvemento sostible

Integrar unha visión educativa para o desenvolvemento sostible na realidade da aula e do centro na procura de estratexias transformadoras.

Básico:

Coñece os ODS e a súa relevancia educativa integrándoos con axuda na realidade da aula.

Medio:

Integra unha visión educativa para o desenvolvemento sostible na súa práctica docente que vai dende a avaliación á práctica metodolóxica.

Avanzado:

Dirixe, xestiona e dinamiza proxectos no centro e na comunidade educativa con estratexias transformadoras para un desenvolvemento sostible.

Para que

PARA A PERSOA DOCENTE

Ferramenta de autorreflexión e análise da propia práctica educativa, así como de autoavaliación e toma de conciencia do nivel de logro acadado e do seu propio proceso de desempeño para a superación profesional e como consecuencia das competencias do alumnado.

PARA O CENTRO EDUCATIVO

Ferramenta de centro para a toma de decisións sobre a súa formación, fundamentadas nunha análise das necesidades do claustro e nun deseño de itinerarios formativos adaptados ao contexto do centro.

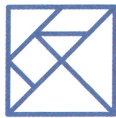

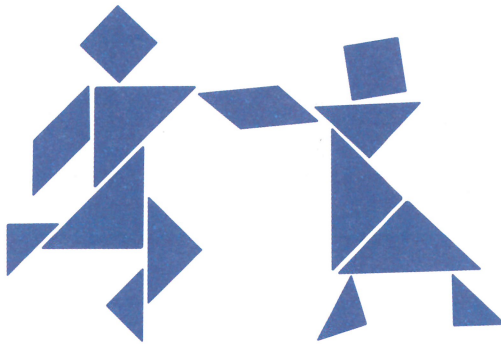
PARA O DESEÑO DA FORMACIÓN

Instrumento de análise e planificación da formación profesional docente (plan, itinerarios etc.) para programar a oferta formativa do profesorado en función das necesidades detectadas.

Ferramenta para orientar e definir o desenvolvemento de políticas e estratexias administrativas adaptadas ás necesidades concretas do noso profesorado.

AS COMPETENCIAS PROFESIONAIS DOCENTES

XUNTA
DE GALICIA